

«Οι Συμμετοχικές Διαδικασίες ως μέσο προώθησης της Κοινωνικής Επένδυσης και της Κοινωνικής Καινοτομίας – Η προσέγγιση του Έργου INNOSI»

Αλέξανδρος Σακελλαρίου, Δρ.
Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο
κύριος ερευνητής

HORIZON 2020

Το πρόγραμμα

- Το πρόγραμμα InnoSI (Innovative Social Investment: Strengthening Communities in Europe) είναι ένα ευρωπαϊκό ερευνητικό έργο που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του “Horizon 2020” (Επιστημονικά υπεύθυνη για την Ελλάδα, Αλεξάνδρα Κορωναίου, καθ. Κοινωνιολογίας Πάντειο Πανεπιστήμιο)
- Παιδιά, ποιότητα ζωής, ανατροφή
- Μετάναστες/ πρόσφυγες
- Τρίτη ηλικία
- Ανεργία/ επαγγελματικές προοπτικές

Συμμετέχοντες

- Manchester Metropolitan University (Ηνωμένο Βασίλειο)
- HU University of Applied Sciences Utrecht (Ολλανδία)
- Turku University of Applied Sciences (Φινλανδία)
- Universitat Politècnica de València (Ισπανία)
- University of Debrecen (Ουγγαρία)
- Karlsruh University (Σουηδία)
- Uniwersytet Wrocławski (Πολωνία)
- Westfälische Wilhelms-Universität Münster (Γερμανία)
- University of Bologna (Ιταλία)
- Panteion University of Social and Political Sciences (Ελλάδα)

Impact Partners

- EUCLID Network
- People's Voice Media (UK)
- Locality (UK)
- The Association of Finnish Local and Regional Authorities
- AICCON (ITA)
- Forum Ideburna (SWE)
- Platform 31 (NL)
- Tecnalia (ESP)
- Labour institute of general confederation of Greek workers
- Foundation Institute of Public Affairs (IPA) (POL)

Πλαίσιο

- Στις αρχές του 2013, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε το “Social Investment Package”, στο πλαίσιο του οποίου αναδεικνύεται η ανάγκη τα συστήματα πρόνοιας να ικανοποιούν τρεις συνθήκες: την κοινωνική επένδυση, την κοινωνική προστασία και την οικονομική σταθερότητα. Η έννοια της κοινωνικής επένδυσης σηματοδοτεί την εφαρμογή μίας κοινωνικής πολιτικής που σχεδιάζεται με προοπτική για το μέλλον και βασίζεται στο στοιχείο της δραστηριοποίησης. Δίνει έμφαση στην επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο, ώστε αυτό να εμπλουτίσει τις παραγωγικές του δυνατότητες και να διαμορφώσει τις συνθήκες για μια μακροχρόνια οικονομική και κοινωνική ενσωμάτωση.

Κοινωνική επένδυση

- Η κοινωνική επένδυση σχετίζεται με την επένδυση στους ανθρώπους. Περιλαμβάνει πολιτικές που σχεδιάζονται προκειμένου να ενισχύσουν τις δεξιότητες και τις ικανότητες των ανθρώπων με σκοπό να συμμετάσχουν πλήρως στην εργασία και την κοινωνική ζωή. Βασικά πεδία εφαρμογής είναι η εκπαίδευση, η ποιοτική φροντίδα για παιδιά, η υγεία, η επαγγελματική κατάρτιση, η βοήθεια για την αναζήτηση εργασίας, η κοινωνική επανένταξη.

Κοινωνική καινοτομία

- Η κοινωνική καινοτομία είναι η ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ιδεών, υπηρεσιών και μοντέλων για την αντιμετώπιση κοινωνικών θεμάτων-προβλημάτων. Απαιτεί τη συνεισφορά από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας πολιτών, προκειμένου να βελτιωθούν οι κοινωνικές υπηρεσίες.
- Αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων αποτελεσματικά με χαμηλούς/ μειωμένους προϋπολογισμούς
- Δια βίου υποστήριξη των ανθρώπων σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο
- Συμμετοχή ιδιωτικών και μη κυβερνητικών φορέων ως συμπλήρωμα του κράτους

Ερώτημα

- Το InnoSI αναδεικνύει το ερώτημα: πώς μπορούμε να σχεδιάσουμε βιώσιμες στρατηγικές κοινωνικής επένδυσης, οι οποίες θα αντεπεξέρχονται στις επερχόμενες κοινωνικο-οικονομικές προκλήσεις και στα δυσάρεστα αποτελέσματα της οικονομικής κρίσης του 2008. Ο συνολικός σχεδιασμός του προγράμματος βασίζεται σε έναν συγκεκριμένο τρόπο κατανόησης της κοινωνικής επένδυσης, ο οποίος αναδεικνύει:

Αναδεικνύει

- τη σημασία των περιφερειών στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή πολιτικών κοινωνικής επένδυσης,
- το ρόλο της κοινωνικής καινοτομίας στην κοινωνική επένδυση,
- το ρόλο της κοινωνικής οικονομίας και, συνακόλουθα, των κοινωνικών επιχειρήσεων στην κοινωνική επένδυση,
- την ανάγκη καταγραφής και μέτρησης του αντίκτυπου των πολιτικών και των πρακτικών, σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο, κατά την αξιολόγηση αυτών των πολιτικών,
- τον τρόπο που οι εμπειρίες των ωφελούμενων, μέσα από πολιτικές της κοινωνικής επένδυσης, είναι σε θέση να διαμορφώσουν μία καινούργια ταυτότητα για τον Ευρωπαϊό πολίτη.

Προσέγγιση-Case studies

- Το InnoSi θα επιχειρήσει να εντοπίσει πανευρωπαϊκά καινοτόμες προοπτικές για την κοινωνική επένδυση, τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο, ξεκινώντας από την καταγραφή των θεωρητικών δεδομένων και των απόψεων των ειδικών του χώρου. Στη συνέχεια, οι ακαδημαϊκοί συνεργάτες θα διενεργήσουν είκοσι (20) σε βάθος μελέτες περίπτωσης (δύο σε κάθε μία από τις δέκα χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα).

Μέθοδοι

- Για τις μελέτες περίπτωσης θα χρησιμοποιηθούν μεικτές μέθοδοι συλλογής δεδομένων, οι οποίες αφορούν σε: επισκόπηση βιβλιογραφίας, ανάλυση δευτερογενών πηγών και δεδομένων, σχεδιασμό και διεξαγωγή μικρής κλίμακας ερευνών σε περιπτώσεις όπου τα διαθέσιμα δεδομένα είναι περιορισμένα, επισκόπηση των πολιτικών και της νομοθεσίας, συνεντεύξεις με ειδικούς στα θέματα του προγράμματος, και ποιοτική έρευνα (συνεντεύξεις, ομάδες εστίασης/focus groups) με τελικούς ωφελούμενους και λήπτες-χρήστες υπηρεσιών.

Community Reporters

- Κεντρική σημασία για το πρόγραμμα έχει η συμμετοχή της κοινότητας (community involvement) και ο αντίκτυπος σε επίπεδο πολιτικής (policy impact). Η συμμετοχή των ληπτών-χρηστών αναμένεται να διασφαλιστεί μέσα από εκατό (100) “community reporters” που θα επιλεγούν και θα εκπαιδευτούν σε βασικές δεξιότητες μέσω κοινωνικής δικτύωσης (social media), όπως φωτογράφιση, λήψη-μετάδοση ήχου (podcastig) και video (film-making), με χρήση εύχρηστων κινητών συσκευών. Αυτό το τμήμα του έργου θα υλοποιηθεί υπό την επίβλεψη του δικτύου Peoples Voice Media. <http://peoplesvoicemedia.co.uk/>

Community reporters

innosi
Innovative Social Investment
Strengthening communities in Europe

HORIZON 2020

Για το μέλλον

- Στο πλαίσιο μίας ανάλυσης σε επίπεδο πρόβλεψης, θα μελετηθούν πιθανές επιλογές για το μέλλον της κοινωνικής επένδυσης. Οι συνεργάτες που ασχολούνται με τον αντίκτυπο του προγράμματος (impact partners) θα λειτουργήσουν ως “knowledge brokers”, συλλέγοντας τα ερευνητικά ευρήματα από τις μελέτες περίπτωσης και τις ασκήσεις πρόβλεψης. Στη συνέχεια, θα μεταφράσουν τα ευρήματα σε υλικό που να μπορεί να αξιοποιηθεί σε επίπεδο (σχεδιασμού και υλοποίησης) πολιτικής, με την συμμετοχή των παραγόντων που εμπλέκονται στην εφαρμογή της.

Πρώθηση και ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στα όργανα εκπροσώπησης των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων

- Στόχος: η ενίσχυση και η διεύρυνση των δυνατοτήτων των γυναικών που απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα, η αναβάθμιση των δεξιοτήτων και των γνώσεών τους, η προσωπική τους ενδυνάμωση και υποστήριξη, ώστε να προωθηθεί και να διασφαλιστεί η ενεργή συμμετοχή τους σε θέσεις ευθύνης στα συνδικαλιστικά όργανα όλων των βαθμίδων και τύπων. Περιλαμβάνει αφενός οριζόντιες δράσεις προώθησης της οπτικής του φύλου στο σύνολο του πληθυσμού στόχου, αφετέρου ειδικές δράσεις που στοχεύουν στις γυναίκες εργαζόμενες/συνδικαλίστριες, προκειμένου να ενισχυθεί, να προωθηθεί και να διασφαλισθεί η ενεργή συμμετοχή τους στα όργανα εκπροσώπησης των συνδικαλιστικών οργανώσεων.
- Ενέργειες έρευνας, μελέτης, πληροφόρησης-ενδυνάμωσης κατάρτισης, και στοχευμένες και αλληλένδετες ενέργειες (α) σεμινάρια/workshops, (β) ενέργειες συνδικαλιστικής δικτύωσης, (γ) διακρατικές ενημερωτικές επισκέψεις, οι οποίες πλαισιώνονται από ενέργειες πληροφόρησης, ευαισθητοποίησης & δημοσιότητας.

Ολοκληρωμένη παρέμβαση για την διασύνδεση με την αγορά εργασίας των αποφοίτων ΙΕΚ, ΕΠΑΣ και ΕΠΑΛ

- Στόχος: η ανάπτυξη πλαισίου κινήτρων, τόσο προς τους αποφοίτους της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συγκεκριμένα των Ι.Ε.Κ., των ΕΠΑ.Σ. και των ΕΠΑΛ, όσο και προς τις επιχειρήσεις υποδοχής, ώστε να αποκτήσουν οι εν λόγω απόφοιτοι επαγγελματική εμπειρία. Παροχή προγραμμάτων επιμόρφωσης, με συνδυασμό θεωρητικού μέρους διάρκειας 80 ωρών και απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας σε επιχειρήσεις, διάρκειας 6 μηνών, με ωφελούμενους αποδέκτες 7.000 αποφοίτους της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συγκεκριμένα των Ι.Ε.Κ., των ΕΠΑ.Σ. και των ΕΠΑΛ ηλικίας έως 29 ετών σύμφωνα και με την ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων (Youth Employment Initiative – YEI).
- αύξηση της απασχολησιμότητας των νέων
- ανάπτυξη των επαγγελματικών αλλά και των οριζόντιων δεξιοτήτων στους ωφελούμενους (επικοινωνία, ομαδική συνεργασία, κ.λ.π.)
- δημιουργία εργασιακής κουλτούρας στους ωφελούμενους.

Τι αναζητούμε

- Αξιολόγηση των δύο προγραμμάτων
- Αρχική πρόταση
- Εφαρμογή
- Προβλήματα, εμπόδια
- Λειτουργεί η επένδυση; Μέτρηση αποτελεσμάτων
- Οικονομική αξιολόγηση

Ο κίνδυνος

- Η ελαχιστοποίηση του κράτους-πρόνοιας και η εναπόθεση της κοινωνικής φροντίδας στον ιδιωτικό τομέα
- Η πλήρης κατάργηση των επιδομάτων και η αντικατάστασή τους αποκλειστικά από δράσεις κοινωνικής επένδυσης